

Penguin
Random
House

A Dorling Kindersley book
www.dk.com

Oorspronkelijke titel:
Eyewitness Travel Guides – Corsica
© 2016 Oorspronkelijke uitgave:
Dorling Kindersley Limited, London
A Penguin Random House Company
© 2017 Nederlandstalige uitgave:
Uitgeverij Unieboek | Het Spectrum bv,
Houten
www.capitool.nl
www.unieboekspectrum.nl

Capitool maakt deel uit van
Uitgeverij Unieboek | Het Spectrum bv,
Postbus 97
3990 DB Houten

Auteurs: Fabrizio Ardito, Christina Gambaro en Angela Magri
Boekverzorging: *Ottenhof*, Almere
Vertaling: Marsha Boelaars, Gon Hokke en Ernst Schreuder
Bewerking: Tosca Weijers en Ernst Schreuder
Omslag: Zilverster Media, Annelies Dollekamp
Actualisering: Silke Bouman
Cartografie: Grafema Cartografia Srl, Novara

Alles is in het werk gesteld om ervoor te zorgen dat de informatie in dit boek bij het ter perse gaan zoveel mogelijk is bijgewerkt. Gegevens zoals telefoonnummers, openingstijden, prijzen, exposities en reisinformatie zijn echter aan veranderingen onderhevig. De uitgever is niet aansprakelijk voor consequenties die voortvloeien uit het gebruik van dit boek.

ISBN 978 90 003 4159 7
NUR 512

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16 Auteurswet 1912, juncto het Besluit van 20 juni 1974, Stb. 351, zoals gewijzigd bij het Besluit van 23 augustus 1985, Stb. 471 en artikel 17 Auteurswet 1912, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (Postbus 3051, 2130 KB, Hoofddorp).

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken dient men zich tot de uitgever te wenden.

Inhoud

Hoe gebruikt u deze gids **6**

De romaanse kerk van
San Michele de Murato

Inleiding op Corsica

Corsica ontdekken **10**

Corsica in kaart
gebracht **16**

Een schets
van Corsica **18**

Agenda van Corsica
36

Geschiedenis
van Corsica **40**

Corsicaanse dennen in het prachtige
Forêt d'Aitone

Kristalheldere zee en witte rotsen in een baai bij Îles Lavezzi

Corsica van streek tot streek

Corsica
in het kort **56**

Bastia en
het noorden **58**

Een karakteristieke maquisplant: bloeiende
Euphorbia dendroides

Ajaccio en
de westkust **86**

Bonifacio en
het zuiden **110**

Corte en
het binnenland **134**

Tips voor de reiziger

Accommodatie **158**

Restaurants en cafés **166**

Winkelen **180**

Amusement **184**

Kaas en vleeswaren – twee van de vele
specialiteiten van Corsica

Sport en buitenactiviteiten
188

Wegwijs op Corsica

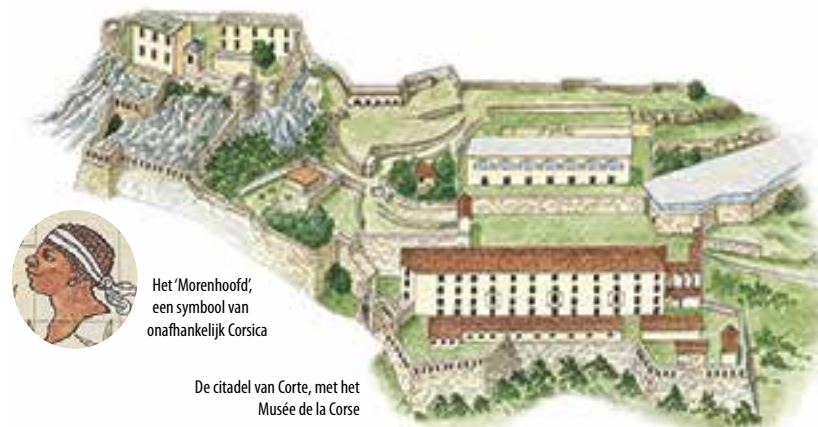
Praktische
informatie **196**

Reisinformatie **204**

Register **208**

Besneeuwde bergtoppen bij Monte Cinto

Het 'Morenhoofd',
een symbool van
onafhankelijk Corsica

De citadel van Corte, met het
Musée de la Corse

Landschappen en fauna van Corsica

Corsica is in wezen een hoge, rotsachtige punt die uit de zee omhoogsteekt, met dalen doorsneden door bergstromen en kleine vlakten bij de riviermond. Net als de kust en de zee vormen de bergen een schitterend natuurlandschap, met toppen van meer dan 2500 m hoog en de grote wouden van Corsicaanse dennen, die het centrale deel van het eiland bedekken. Veel rivieren, vooral langs de oostkust, veroorzaken kustmeren, *étangs* genoemd, bij hun monding. De flora is rijk, met een kleine 3000 plantensoorten, waarvan 80 inheems, die zorgen voor een prachtig mediterraan struikentapjt (blz. 77).

Een rivier langs de weg naar de Col de Bavella

De kustlijn

Tot aan de eerste heuvels wordt de kustlijn gedomineerd door struikgewas. Op de oostelijke vlakte rond Porto-Vecchio en op het schiereiland Cap Corse groeien kurk- en steeneiken. In de onbewoonde kustgebieden zorgen Mexicaanse agaven, palmen, schijfaccussen en aloë voor een exotische sfeer. De uitgestrekte wouden van parasoldennen zijn bijzonder dicht rond Porto-Vecchio en Calvi.

De aloë is een vetplant met stekelige bladeren die van januari tot april prachtige rode of gele buisvormige bloemen draagt, die in dichte clusters groeien.

Mirte is een heerlijk geurende groenblijvende struik die op zonnige plaatsen groeit. De witte bloemen bloeien in het voorjaar, de bessen rijpen in de herfst.

De heuvels

Struiken bedekken de voet van de heuvels tot een hoogte van 1000 m. Olijfbomen groeien tot 600 m hoogte. Lager bedekken wijngaarden de hellingen aan de zeezijde in Cap Corse, de regio Nebbio en de kustvlakten in het oosten en westen. De talloze citrusboomgaarden dragen sinaasappels, citroenen, mandarijnen en limoenen. Er zijn ook veel eucalyptusbomen, die in 1868 zijn geplant om de moerassige kusten te drogen en malaria uit te roeien.

Spechten leven in de bossen van Corsica. Bezoekers kunnen hun kenmerkende geklop horen en hun kleurige verenkleed zien tussen de dennen en kurkeiken.

Olijfbomen behoren tot de langstlevende bomen en worden steeds knoestiger. De olijven worden geoogst in netten die men onder de bomen legt.

Dieren

Net als het wilde zwijn en de zeldzame moeflon, die het symbool van het eiland is, komt het Corsicaanse hert weer voor in het gebied, dankzij een herintroductieproject. De rotskusten zijn het leefgebied van zeevogels als zeemeeuwen, visarenden en aalscholvers. In het struikgewas leeft de Griekse landschildpad, die

Een familie zwijnen, algemeen op Corsica

Tyrrense muurhagedis

nauw verwant is aan een soort die op het Europese vasteland is uitgestorven. Er komen geen gifslangen voor op Corsica, maar wel twee soorten hagedissen, de Tyrrense muurhagedis en de Bedriaga muurhagedis, en de ongevaarlijke esculaapslang. De zee is rijk aan vis, waaronder de zaagbaars en de zeebrasem, en levert smakelijke schelp- en schaaldieren.

De bossen

Het centrale deel van het eiland is een immens bos, met uitzondering van de dalbodems en de gebieden die door brand zijn verwoest. Op een hoogte van 500–800 m groeien kastanjebomen die zijn geplant door de Genuezen. Kastanjes waren het hoofdvoedsel van de bergbewoners. Hoger, op 700–1500 m, groeien naaldbomen. De bossen van Valdu-Niellu, Aitone en Vizzavona worden gedomineerd door de enorme Corsicaanse den.

Paddenstoelen groeien goed in het vochtige kreupelhout in het bos, onder naaldbomen en beuken. Vanaf de nazomer worden ze geplukt.

Kastanjes zijn vroeg in de herfst rijp. Als de bolsters op de grond vallen, breken ze en is de noot te zien. September en oktober zijn de beste tijd voor wandelingen in de kastanjeboomgaarden.

De bergen

De bergen van Corsica, die van de herfst tot het einde van de lente zijn bedekt met sneeuw, zijn hoog en eenzaam en worden alleen bewoond door een paar herders. Op 1500 m maken de bossen plaats voor elzen, jeneverbessen en berberissen. Nog hoger, net voor de rotspieken, liggen de bergweiden. De hoogste toppen zijn Monte Cinto (2706 m), Monte Rotondo (2622 m), Monte Padro (2393 m) en Monte d'Oro (2389 m).

De steenarend is een indrukwekkende roofvogel die op de hoogste toppen leeft. Met zijn krachtige klauwen vangt hij grote prooien, zoals lammetjes.

De jeneverbess is een van de meest kenmerkende en geurige planten van de hoge bergstreken. Hij is te herkennen aan zijn zilvergroeie naalden en bijna zwarte bessen.

Bastia en het noorden verkennen

De voornaamste toeristencentra in het noorden liggen langs de westkust, voorbij de Col de Teghime. St.-Florent heeft een prachtige jachthaven en een bootverbinding met de ongerepte stranden van de Désert des Agriates. Calvi is beroemd om zijn nachtleven en strand – een lange strook wit zand in de schaduw van een naaldwoud. De relatief korte afstanden tussen de bezienswaardigheden in dit gebied maken het mogelijk eendaagse excursies naar het binnenland te organiseren, naar Balagne of Nebbio. Deze dorpen hebben hun eeuwenoude architectuur weten te behouden, waaronder schitterende Pisaans-romaanse kerken. Het schiereiland Cap Corse is ideaal voor liefhebbers van rotsen en kleine kiezelstranden. Bezoekers kunnen ook genieten van wandeltochten langs de kust of door de struiken naar dorpen waar de tijd lijkt te hebben stilgestaan.

Een helling in de Désert des Agriates, bedekt met lage struiken

Twee dorpelingen genieten van het zonnetje en doen het rustig aan in de regio Balagne

Symbolen

- Hoofdweg
- Secundaire weg
- Wandelroute
- Toeristische route
- Spoorlijn
- ▲ Bergtop
- X Bergpas

Bezienswaardigheden

18 Algajola	2 Erbalunga	6 Pino
20 Aregno	17 L'île Rousse	13 San Michele de Murato
1 Bastia blz. 62–67	4 Macinaggio	21 Sant'Antonino
23 Calenzana	14 Nebbio	22 Speloncato
25 Calvi blz. 82–85	10 Nonza	12 St.-Florent
9 Canari	15 Oletta	
5 Cap Corse	11 Patrimonio	
6 Centuri	3 Pietracorbara	
16 Désert des Agriates	19 Pigna	

Tochten

- 7 Sentier des Douaniers
- 24 Strada di l'Artigiani blz. 80–81

Voor aanvullende symbolen zie achterflap

Bereikbaarheid

De gemakkelijkste manier om te reizen is per auto, want dan kunt u in de meest afgelegen dorpen komen. De hoofdwegen van Bastia naar Bonifacio, Calvi en Corte zijn breed en goed. Dat geldt echter niet voor de secundaire wegen, zoals die in Balagne of langs Cap Corse. Aan de westkust hebben ze ontelbaar veel bochten en een wegdek dat niet altijd even vlak is. De motor kan daarom een weliswaar betere, maar niet veiliger keuze zijn. Houd altijd de bezinemer in de gaten – tankstations zijn dun gezaaid. Fietsen zijn populair en u kunt ze ook huren, maar ze zijn alleen aan te raden voor ervaren fietsers en niet in de zomer. Het netwerk van hoofdwegen is goed. Het loopt van Bastia naar Aléria, Porto-Vecchio, Bonifacio, Corte en Ajaccio. De trein van CFC verbindt Bastia, Calvi en Ajaccio via Ponte Leccia. Er zijn ook busdiensten tussen de grote steden.

De schilderachtige haven van Macinaggio met zijn kleurige boten

Bastia: de citadel

Dit indrukwekkende complex is gebouwd door de Genuezen in de 15de–16de eeuw. Het is nog omgeven door de oorspronkelijke wallen en ligt in de wijk Terra Nova, die sterk verschilt van Terra Vecchia. In tegenstelling tot het oude havengebied, dat geleidelijk is ontstaan, is de citadel tot in detail gepland, met huizen van gelijke hoogte en brede pleinen. Na tientallen jaren van verwaarlozing werd in de jaren tachtig een restauratieproject gestart. De eerste huizen die hun oorspronkelijke pastelkleur terugkregen, die zo kenmerkend is voor de Ligurische traditie, waren die in de Rue St.-Michel, die uitkijkt over Terra Vecchia.

De citadel gezien vanaf zee, met de Jétée du Dragon op de voorgrond

Louis XVI-poort

De monumentale ingang van de citadel, die rechtstreeks is verbonden met de Rue du Colle en de Place du Donjon, is eind 18de eeuw gebouwd.

TIPS VOOR DE TOERIST

Praktische informatie

Ste.-Marie: Rue Notre-Dame-de-la-Citadelle. **Open** ma–za 9.00–12.00 en 14.00–17.30 uur (zo 10.00 uur alleen voor de mis), Oratoire Ste.-Croix: Rue de l'Évêché. **Open** ma–za 9.00–12.00 en 14.00–17.30, zo 9.00–12.00 uur.

★ Ste.-Marie

De kathedraal van Bastia heeft een majestueuze gele façade die is gebouwd in 1604–1619. De klokkentoren is 71 m hoog. Ste.-Marie is ingewijd in 1570, toen Bastia een bisdom werd.

UITGELICHT

- ① De verdedigingsmuren van de citadel zijn gebouwd tussen 1480 en 1521 door de Genuese gouverneur Tomasino da Campofregoso. Dit deel van de muur steekt het verst uit in zee.
- ② Pavillon des Nobles Douze
- ③ Het glacis van de citadel biedt het mooiste uitzicht op Terra Vecchia en de oude haven.
- ④ Place Guasco is een plein tussen de oude huizen, in de beschutting van bomen.

Oratoire Ste.-Croix

Deze parel van de rococo-architectuur bezit de *Christ des Miracles*, de beschermer van vissers, die om de drie jaar op 3 mei wordt meegedragen in de processie. Deze engel is er ook te zien.

Luthiers in Bastia

In zijn werkplaats aan de Place Guasco maakt Christian Magdeleine snaarinstrumenten, zoals deze citer, versierd met inlegwerk.

Palais des Gouverneurs

Van de 15de tot de 18de eeuw woonden in dit paleis de Genuese gouverneurs. Het huisvest nu het Musée de Bastia over de geschiedenis en de kunst van Bastia.

Religieuze broederschappen

Religieuze broederschappen of fraterniteiten zijn groepen die liefdadigheidswerk verrichten en religieuze vieringen organiseren, zoals processies op christelijke feestdagen. Ze ontstonden in de 17de eeuw en veel ervan zijn nog steeds behoorlijk actief op het eiland. In Bastia bestaan ook broederschappen van mensen met een bepaald beroep (handwerklieden, vissers) die samenkomen in oratoriums die zijn versierd met stucwerk, beelden, stoffen en waardevolle schilderijen. De kapellen van de plaatselijke broederschappen zijn in de zijbeuken van de kathedraal.

Gezang tijdens een religieuze processie

AJACCIO EN DE WESTKUST

Een ruige kliffenkust met harde wind, witte stranden en rode granietrotsen: de westkust van Corsica heeft een overvloed aan indrukwekkend natuurschoon. Dit deel van het eiland telt drie golven – die van Porto, Sagone en Ajaccio – die de ongepolijste vorm van de westelijke kustlijn benadrukken, die zo afwijkt van het nogal rechte profiel van Oost-Corsica.

De Golfe de Porto heeft zijn wilde schoonheid behouden, dankzij het regionale natuurreservaat rond het schiereiland Scandola en de kleinere Golfe de Girolata, die alleen te voet of over zee te bereiken is. De stranden van de golven van Ajaccio en Sagone hebben toeristencomplexen aangetrokken, die de schoonheid van het gebied gelukkig niet hebben aangetast. Het grootste deel van de kust is te voet te volgen over de muilnierpaden die naar Girolata gaan of dwars over de rotsformaties van de Calanques tussen Piana en Porto.

Even buiten Ajaccio zijn nog meer panoramische voetpaden, die uitkomen tegenover de Îles Sanguinaires en de stranden van Capo di Feno. Ajaccio, de hoofdstad van Corse-du-Sud (blz. 53), dankt zijn bestaan en welvaart aan de Genuese zeerepubliek (blz. 45–49), maar is

vooral bekend geworden door Napoleon Bonaparte, die er is geboren. Ajaccio houdt de herinnering aan Napoleon levend: zijn naam en beeltenis zijn overal in de stad te zien, op plaquettes, beelden en souvenirs. Naast een prachtige kustlijn en enkele van de boeiendste zeebodems van de Middellandse Zee heeft Corsica dalen vol olijf-, dennen- en kastanjabomen. Sommige bergdorpen hebben hun oude herderstradities behouden, die te maken hebben met bosbouw en het fokken van wilde varkens. De rivieren hebben diepe spectaculaire kloven uitgesleten, zoals de Gorges de Spelunca in Evisa en de Gorges du Prunelli bij Bastelica. Op de oude stenen bruggen hebben de geluiden van schapen en muilnieren plaatsgemaakt voor die van wandelaars op de panoramische paden *Mare a Mare* (zee tot zee) en *Mare e Monti* (zee en bergen).

De Genuese toren aan de Golfe de Porto lijkt de stad nog steeds te bewaken

◀ De typische rotsformaties en vegetatie van de Calanques de Piana

